

MU-ARMS

Year 1 Vol.1 January-March 2011 • ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มีนาคม 2554

“ คนที่ไปถึงเมืองไหน
แล้วไม่ไปดูมิวเซียม
คนๆนั้นไม่ศิวิไล ”

พระดำรัสใน สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ปรากฏในพระนิพนธ์ของ
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ชื่อ “เกิดวังปารุสก์” ว่าท่านตรัสอยู่เสมอ...

EDITOR'S TALK

สวัสดีค่ะท่านผู้อ่านทุกท่าน

พระดำรัสในสมเด็จพระบรมราชชนกที่ยกมานี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์อีกหลายหน้าที่แฝงนัยยะสำคัญ และส่งผลถึงทางความรู้สึกอย่างมาก ทำให้เกิดคำถามว่า เราเคยมองข้ามอะไรที่สำคัญบ้างหรือเปล่าล่ะ!? อย่างไรก็ตาม สำหรับชาวมหิดลในยุคนี้ เชื่อว่าความคิดดังกล่าวจะเกิดขึ้นพร้อมกับความคิดสร้างสรรค์มากมาย เพราะเรากำลังอยู่ในยุคบุกเบิกงานสำคัญเพื่อรักษาประวัติศาสตร์และความทรงจำอันมีค่ามิให้สูญหายอย่างเป็นทางการจริงเป็นจัง โดยมีหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย คือ **“หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล”** กำลังผลักดันเรื่องนี้ร่วมกับเครือข่ายนั่นเองค่ะ

และเนื่องจากหอจดหมายเหตุฯ จะเปิดทำการราวกลางปี 2554 นี้แล้ว คณะทำงานจึงต้องทำงานแข่งกับเวลา เพื่อสร้างระบบกลไกต่างๆ มาสนับสนุนการทำงานในอนาคต โดยพุ่งเป้าสำคัญที่จะเป็นศูนย์กลางแห่งแรงบันดาลใจ และเป็นเวทีสร้างสรรค์เปิดให้ทุกส่วนงานหมุนเวียนมาจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ โอกาสนี้คณะทำงานฯ จึงขอเปิดตัวจดหมายข่าว **“MU-ARMS”** อย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงทุกเรื่องราวสำคัญมาสู่มือท่าน และขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณทุกส่วนงานที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ โดยส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นเครือข่าย รุ่นบุกเบิกกันครบถ้วนจากทุกคณะ/สถาบัน/วิทยาลัย/สำนัก/ศูนย์/วิทยาเขต/สาขา/สมาคมศิษย์เก่าฯ เตรียมพบกับในโอกาสต่างๆ นะคะ ตอนนี้อย่าเปิดตามเนื้อหาฉบับปฐมฤกษ์นี้กันก่อนค่ะ สวัสดีค่ะ

เพชรดา สุจิตยาภรณ์
บรรณาธิการ

2 Editor's Talk

3 Timeline จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล

Network Focus : แนะนำ Social Network
หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล

4-5 รายงานพิเศษ : อดีต..ปัจจุบัน..อนาคต หอจดหมายเหตุ
และพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล

6-7 Open Eyes..เปิดตาพาทรม : เยี่ยมชมศูนย์สารสนเทศ
สำนักพระราชวัง

8-9 สัมภาษณ์พิเศษ : สัมภาษณ์อธิการบดีเกี่ยวกับ
นโยบาย แนวคิด และประสบการณ์ด้านจดหมายเหตุ
และพิพิธภัณฑ์

CONTENTS

10 เก็บมาฝาก : นิทรรศการวิชาการและศิลปะ 42 ปี
วันพระราชทานนาม 123 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

11 นานาสาระ : จดหมายเหตุคืออะไร?

12-13 บันทึกเกียรติยศและความภูมิใจของมหาวิทยาลัย
มหิดล

คมคิด : ศ.นพ.พูนพิศ อมาตยกุล

14 ข่าวกิจกรรม

15 Special Days in MU Calendar : มี.ค. - มิ.ย. 2554

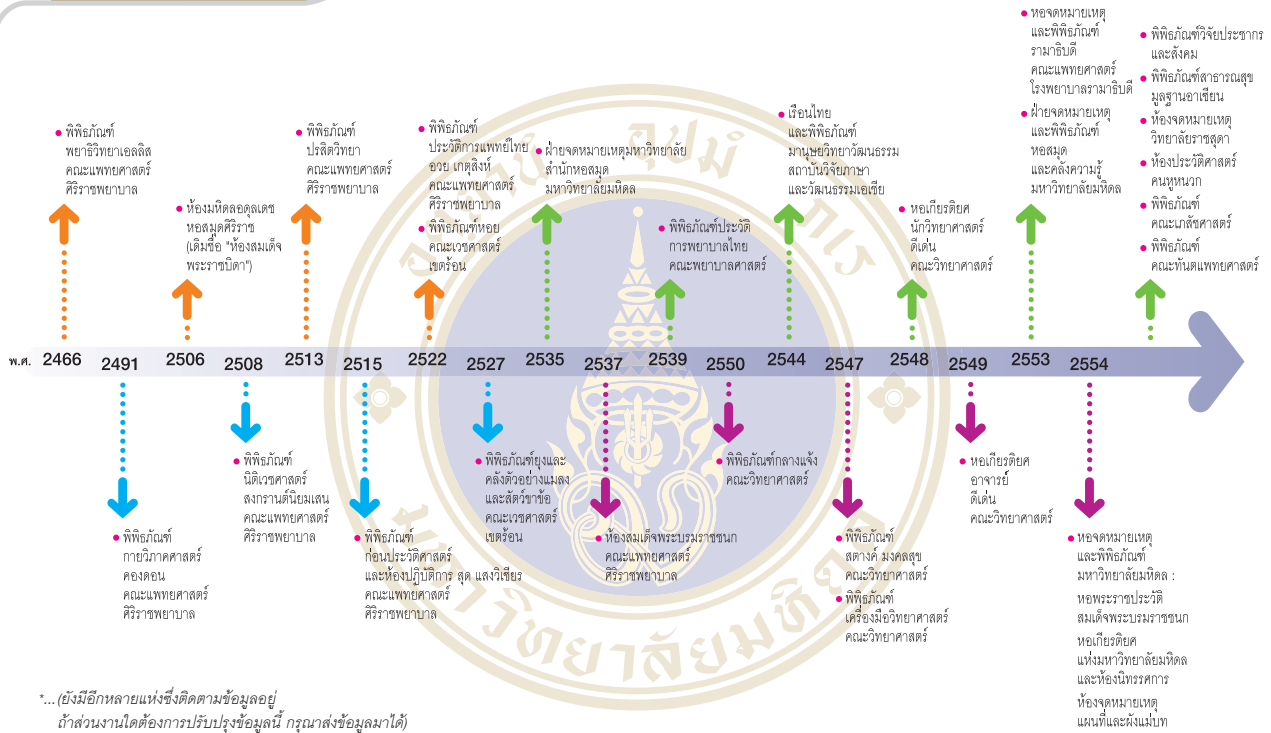
ภาพโรงเรียนนายร้อยชั้นสูงทหารบก (Haupt Kadettenanstalt) ที่ Gross-Lichterfelde ชานเมืองเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ซึ่งสมเด็จพระบรมราชชนก ทรงเข้าศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2452 ปัจจุบันคือ หอจดหมายเหตุของเยอรมนี (German Federal Archives หรือ Bundesarchiv)

อ้างอิง: จุลจักรพรรดิ, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า, เกื้อขวัญประสิทธิ์, กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2522. 3 เล่ม. (ใน เล่ม 2 บทที่ 14 หน้า 81 บรรทัดที่ 4-5)

บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ในเอกสารฉบับนี้ เป็นสิทธิ์ของผู้เขียนแต่ละท่าน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำเสนอข้อความจากเอกสารไปเผยแพร่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

TIMELINE จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล

*... (ยังมีอีกหลายแห่งซึ่งติดตามข้อมูลอยู่ ถ้าส่วนงานใดต้องการปรับปรุงข้อมูลนี้ กรุณาส่งข้อมูลมาได้)

Facebook: หอจดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล

Twitter: @muarms

YouTube: muarms

NETWORK FOCUS

Social Network นับเป็นอีกช่องทางอินเทอร์เน็ต ที่จะทำให้เราไม่พลาดทุกวินาทีการติดต่อที่สำคัญ ทำให้เราสามารถแบ่งปันความรู้ เรื่องราวและแลกเปลี่ยนแนวคิดในประเด็นต่าง ๆ อย่าง update มากขึ้น หอจดหมายเหตุฯ จึงขอเชิญชวนทุกท่านมา join กัน แล้วพบกันนะคะ

อดีต...ปัจจุบัน...อนาคต

หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ท่านผู้อ่านเชื่อไหมว่า เส้นทางจากอดีตสู่ปัจจุบันบอกอนาคตเราได้เสมอ และสำหรับหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดลเองก็มีที่มาที่ไป ซึ่งบ่งบอกถึงปลายทางที่กำลังจะเกิดขึ้นได้ดีทีเดียวครับ...เรามาย้อนเวลาไปดูกันเลย

ในอดีต

หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล เดิมชื่อฝ่ายจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยเกิดขึ้นจากแนวคิดที่จะดูแลรักษาเอกสารของกองกลางและเอกสารส่วนบุคคลของอดีตอธิการบดี ศ.นพ.ดร.ณัฐ ภูมิประวัติ ซึ่งขณะนั้นมี นางวิภา โกยสุขโช เป็น ผอ.หอสมุด และมี คุณชัยยุทธ บุญญานิตย์ เป็น ผอ.สำนักงานอธิการบดี ซึ่งดูแลกองกลาง (กองบริหารงานทั่วไป) ได้ปรึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหอจดหมายเหตุ เพื่อดูแลรักษาเอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ดังกล่าว กอรปกับได้ผู้มีความรู้ด้านจดหมายเหตุเข้ามาร่วมงานใหม่ คือ คุณสนวนีย์ วิเศษสินธุ์ จึงมีแนวคิดที่จะริเริ่มบุกเบิกงานจดหมายเหตุให้แก่ม.มหิดลขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2534

จากนั้นจึงได้เริ่มจัดทำ “โครงการหอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย” ในปีงบประมาณ 2535 โดยใช้ชั้น 3 ของอาคารหอสมุด เป็นสถานที่ดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานจดหมายเหตุช่วงแรก คือ การดำรงรักษาเอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และเป็นหลักฐานการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน ให้คงอยู่อย่างครบถ้วน ถาวร และเป็นระบบตามหลักวิชาการจดหมายเหตุ เพื่อสนับสนุนภารกิจของหอสมุดในการบริการวิชาการแก่สังคม เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการ

ศึกษา ค้นคว้า วิจัย แก่คณาจารย์ นักศึกษา บุคลากรทุกระดับในมหาวิทยาลัย ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป

ปัจจุบัน

จากประวัติอันยาวนานกว่า 123 ปี มหาวิทยาลัยมหิดลจึงมีข้อมูลด้านเกียรติยศและความภาคภูมิใจอันเป็นมรดกความทรงจำในรูปแบบเอกสารและวัสดุจำนวนมาก ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่สมควรแก่การรวบรวม จัดเก็บรักษา อย่างเป็นระบบ ดังนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2552 ศ.นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดี

ซึ่งมีโอกาสได้เยี่ยมชมกิจการหอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล ทราบว่า หอสมุดมีฝ่ายจดหมายเหตุเกิดขึ้นมาได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว แต่การดำเนินงานยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากขาดการสนับสนุนและขาดแคลนบุคลากร จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดลเพื่อให้เกิดโครงการพัฒนาจดหมายเหตุขึ้นใหม่ โดยมีแนวคิดว่า

- พัฒนางานจดหมายเหตุควบคู่กับการดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์
- มีความโดดเด่นเฉพาะทาง ถูกต้องตามหลักวิชาการ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
- นำเสนอองค์ความรู้ที่แสดงถึงเกียรติภูมิของมหาวิทยาลัยมหิดลในฐานะ **“ปัญญาของแผ่นดิน”** อย่างหลากหลาย
- เชื่อมโยงความร่วมมือเครือข่ายด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์จากทุกส่วนงานในมหาวิทยาลัย

จากเดิมที่ชื่อ **“ฝ่ายจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย”** จึงเปลี่ยนมาเป็น **“ฝ่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์”** โดยมีคณะกรรมการอำนวยการหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงาน และเห็นชอบให้จัดตั้งคณะกรรมการวิชาการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ฯ ขึ้น เพื่อกำกับ ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ทีมผู้ปฏิบัติงานและเครือข่าย โดยมีนโยบายในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยมหิดลมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและส่วนงาน ให้มีการพัฒนา

อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

2. การดำเนินงานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและส่วนงานนั้นให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในด้านระบบสารสนเทศ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนามาตรฐานการรวบรวม การประเมินคุณค่า การจัดเก็บ การจัดทำเครื่องมือช่วยค้น การบริการ และการเผยแพร่ เพื่อให้สาธารณชนรู้จักตัวตนและกิจการของจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งของส่วนกลางและส่วนงานอย่างสม่ำเสมอ

อนาคต

จากนโยบายดังกล่าว หอจดหมายเหตุฯ จึงจัดทำโครงการต่าง ๆ ทั้งโครงการสัมมนาเครือข่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ จดหมายเหตุสัญจร ฝึกอบรมมัคคุเทศน์ จัดเวทีเสวนาวิชาการ เป็นต้น โดยประชาสัมพันธ์ให้เครือข่ายและส่วนงานภายนอกได้ทราบความเคลื่อนไหวอย่างกว้างขวางผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งจดหมายข่าว เว็บไซต์ E-mail และ Social Network

นอกจากนี้ ทางกายภาพหอจดหมายเหตุฯ ยังมีโครงการจัดตั้งสถานที่ในการจัดแสดงและให้บริการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์เพิ่มขึ้น เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป ได้แก่

1. หอพระราชประวัติสมเด็จพระบรมราชชนก
2. หอเกียรติยศแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล
3. หอเกียรติยศการหมุนเวียน

ทั้ง 3 แห่ง จะเป็นแหล่งเรียนรู้พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมราชชนก และประวัติพัฒนาการของมหาวิทยาลัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตั้งอยู่ ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้มหิดล และ

4. หอจดหมายเหตุแผนที่และผังแม่บท แหล่งอ้างอิงด้านแผนที่ แผนที่อาคาร และการพัฒนาด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย โดยตั้งอยู่ ณ กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม

ในอนาคตข้างหน้า หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์จะไม่เป็นเพียงที่สำหรับชาวมหิดลเท่านั้นนะครับ แต่จะเป็นพื้นที่สำหรับทุกคนในสังคม ให้ได้มาแบ่งปันประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวอันมีคุณค่า เพื่อถูกหลานของเราโดยเฉพาะนักศึกษาให้มีโอกาสได้เห็นเรื่องเล่าจากอดีต อันจะเป็นแรงบันดาลใจให้เขาได้สร้างสรรค์สังคมต่อไปในอนาคต... เราชาวมหิดลมาร่วมด้วยช่วยกันนะครับ

ศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชวัง

สวัสดีคุณผู้อ่านครับ ฉบับปฐมฤกษ์นี้ นายแฉึกเช่น จะพาคุณ “เปิดตา พาชม” หอจดหมายเหตุ ก่อสร้างงานสร้างดำเนินงานตามหลักวิชาการ และมีการ บริหารจัดการที่เป็นระบบอีกทีหนึ่ง ตั้งอยู่ไม่ไกล เลยครับ ที่นั่นคือ **ศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชวัง** ตามมาชมกันได้เลยครับ...

ศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชวัง

เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2523 จากโครงการห้องสมุดเฉพาะ ในสังกัดกองกลาง สำนักพระราชวัง โดย มี วัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระบรมราชจักรีวงศ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญ พระราชกรณียกิจ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และเรื่องต่างๆ กล่าวคือเป็นศูนย์ข้อมูล เกี่ยวกับพระบรมราชจักรีวงศ์นั่นเอง

ต่อมาหน่วยงานได้ยกระดับขึ้นเป็น ฝ่ายศูนย์สารสนเทศ จน ปัจจุบันนี้ ศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชวัง ได้เติบโตมาเป็นหน่วยงาน เทียบเท่าระดับกอง ในสำนักพระราชวัง ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วน ราชการ สำนักพระราชวัง และแบ่งการบริหารงาน ดังนี้

- กลุ่มงานบริการและบริหารงานทั่วไป
- กลุ่มงานบรรณารักษศาสตร์และบริการสนเทศ
- กลุ่มงานจดหมายเหตุ
- กลุ่มงานแสดงข้อมูลทางประวัติศาสตร์
- กลุ่มงานศึกษาค้นคว้า

สิ่งที่น่าสนใจของ **ศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชวัง** อีก อย่างหนึ่งนั่นคือ การออกแบบอาคารในรูปแบบร่วมสมัย ผสานกับ ความเป็นไทยในรายละเอียด ซึ่งดูโดดเด่น และมีเอกลักษณ์ทั้งยังมีการ

บรรยากาศพื้นที่จัดนิทรรศการ

จัดแบ่งโซนเพื่อการใช้งานอย่างชัดเจน เนื่องจากเอกสารที่จัดเก็บมีคุณค่า และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากโครงสร้างและการออกแบบอาคารแล้ว **ศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชวัง** ยังให้ความสำคัญกับงานระบบเอกสารจดหมายเหตุ และวัตถุจัดแสดงอีกด้วย ซึ่งสะท้อนได้จากการบริหารจัดการระบบ การจัดเก็บ การควบคุมอุณหภูมิความชื้น ระบบควบคุมอัคคีภัยโดยใช้ ก๊าซแทนของเหลว ตลอดจนการออกแบบนิทรรศการให้แลดูมีชีวิตชีวา ไม่หยุดนิ่ง

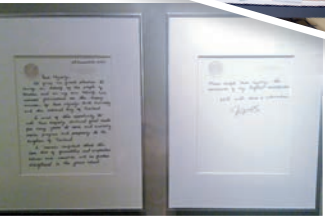
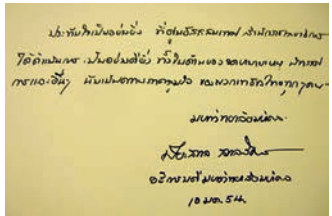
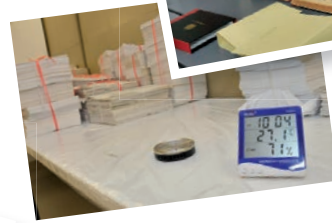

คุณพรพิมล กรโกษา นักอักษรศาสตร์ทรงคุณวุฒิ รักษาการผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชเลขาธิการ ได้ฝากกำลังใจและคำแนะนำมายังผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้รวบรวมและเก็บรักษาประวัติศาสตร์อันบ่งบอกถึงพัฒนาการและความเจริญในด้านต่างๆ ด้วย

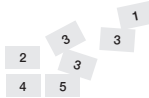
โดยคุณพรพิมล ขอให้ทุกคนมีใจรักในงาน ทำงานด้วยความสนุก และให้มีความอดทนอดกลั้น เพราะสำคัญที่สุด คือ การใช้ใจทำงาน เมื่อรวมกับศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของผู้ปฏิบัติงานด้วยแล้วก็จะทำให้งานก้าวหน้า และเมื่องานก้าวหน้า หน่วยงานก็จะก้าวหน้า องค์กรก็จะก้าวหน้า และนำพาให้ประเทศชาติของเราเจริญก้าวหน้าขึ้นไปเป็นลำดับ

ผู้เข้าร่วมสัมมนาเครือข่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ 1 ในวันที่ 21 มีนาคม 2554 จะมีโอกาสได้เยี่ยมชมระบบจัดเก็บ การให้บริการและการจัดแสดงนิทรรศการภายในศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชเลขาธิการ โดยสามารถเก็บภาพได้ในบางส่วนของทางศูนย์ฯ อนุญาตหากคุณผู้อ่านผ่านไปแถวศาลาयाกีสามารถแวะไปเยี่ยมชมได้

สุดท้ายนี้ นายแอ็คชั่นขอเป็นกำลังใจอีกหนึ่งแรง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเอกสารและวัตถุต่างๆ มีกำลังใจเต็มทีและสนุกกับงานมาร่วมกันพัฒนางานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ให้ก้าวต่อไปและเป็นที่ยอมรับต่อคนในวงกว้าง เพราะทุกคนคือฟันเฟืองขับเคลื่อนงาน สามารถนำพามหาวิทยาลัยไปสู่อนาคตที่สดใสได้แน่ครับ

- หนังสือ "เสด็จประพาสต้น ร.ศ.125" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สำนักพระราชเลขาธิการรวบรวมพิมพ์เผยแพร่เป็นครั้งแรก ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายภาวต นูนาค ป.จ., ม.ป.ช., ม.ว.ม. 1 พ.ค. 2547
- คุณพรพิมล กรโกษา นักอักษรศาสตร์ทรงคุณวุฒิ รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ สำนักพระราชเลขาธิการ
- บรรยากาศสถานที่ปฏิบัติงาน
- อริการบตี ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ลงนามในโอกาสเข้าร่วมศึกษาดูงานพร้อมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2554
- "...With much Love & admiration, Jigme K" ลายพระหัตถ์ สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 5 ธ.ค.2550

ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

จากความมุ่งมั่นของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่จะพัฒนา
ด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ขึ้นอย่างจริงจัง ใน
ขณะนี้ปัจจุบัน มีมหาวิทยาลัยเพียงไม่กี่แห่งในประเทศ
ที่ให้ความสำคัญ อะไรคือแรงบันดาลใจ และสิ่งที่ทำให้
ท่านอธิการบดี ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร
ในฐานะผู้นำวมมหิดลขณะนี้พยายามอย่างยิ่งที่จะ
ผลักดันให้งานดังกล่าวสำเร็จเป็นรูปธรรม เรามา
ติดตามกันค่ะ...

จากวิสัยทัศน์ที่ “มหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งมั่นที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” สำหรับท่าน
“งานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์” มีส่วนในเรื่องนี้อย่างไร?

ผมคิดว่า ประเทศที่ไม่มีประวัติศาสตร์เลย หรือว่าองค์กรหรือมหาวิทยาลัยที่ไม่มี
ประวัติศาสตร์ ไม่รู้เลยว่าประวัติศาสตร์ของตนเป็นเช่นไร ไม่น่าจะเป็นองค์กรระดับชั้นนำได้
การรู้จักความเป็นมาของตัวเองเรียกว่ารากเหง้าของตนเองนั้น เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะมันต้อง
ผ่านความสำเร็จ ความล้มเหลวและอุปสรรคต่างๆ ซึ่งงานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์นี้แหละ จะเป็น
กลไกสำคัญที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดพัฒนาการของอุปสรรคและการเอาชนะอุปสรรค
เหล่านั้น แสดงถึงจุดเปลี่ยน จนมาถึงปัจจุบัน เพื่อที่จะก้าวต่อไปข้างหน้าได้ ทำให้สิ่งที่เราเรียนรู้
เป็นสิ่งที่ผู้อื่นได้เรียนรู้ด้วย

ปัจจุบัน แต่ละส่วนงานได้พัฒนางานด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ที่ขึ้นตามลำดับ
มหาวิทยาลัยจะมีนโยบายหรือแนวทางใดเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม
และยั่งยืน?

มหาวิทยาลัยมีนโยบายอะไรสนับสนุน ก็แน่นอน สร้างความตระหนัก เพราะถ้าเขาไม่
ตระหนัก เขาไม่รู้สึกว่ามันต้องมี เราคงพัฒนาต่อไปไม่ได้ ฉะนั้นอันแรกทีผมว่ามันจะเจริญยั่งยืนคือ
ทุกคน โดยเฉพาะท่านคณบดีหรือผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ พอเห็นความสำคัญแล้ว ทุกคน

จะชวนช่วยในการสร้างองค์ความรู้ รวมถึงสร้างเครือข่ายและทาง
งบประมาณมาเอง ซึ่งในเรื่องงบประมาณ คณะที่มีเงินเขาควรจะ
พัฒนาด้วยตัวเอง คณะที่มีน้อย มหาวิทยาลัยก็ควรจะส่งเสริมให้
แต่ความจริงแล้วจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ คงไม่ต้องลงทุน
มากมายในระดับคณะหรือส่วนงานนัก แต่รู้ว่าอะไรควรจะทำ
อะไรควรจะทำลงบันทึกไว้มากกว่า แล้วส่งข้อมูลทั้งหมดให้ส่วนกลาง
เพื่อให้สามารถสืบค้นได้ว่า อะไรอยู่ที่ไหน

การทำงานด้านนี้ต้องเอาคนที่รักจริงไปอยู่และผู้บริหาร
ต้องสนับสนุนด้วยนะ จะ Excellence อะไรได้ต้อง People
Excellence ก่อน ไม่ใช่คิดไปข้างหน้าอย่างเดียว ต้องมองไป
ข้างหลัง แล้วสร้างสิ่งที่เป็แรงบันดาลใจให้คนเห็น ถ้าผู้บริหาร
ไม่สนับสนุนให้มันเกิด เขาก็ทำไปเรื่อย ๆ อนาคตก็ไม่มีที่ให้เกิด
ไปถึงความสำเร็จของคนะ นอกจากนี้คือต้องสร้างเครือข่าย
ทุกคนน่าจะมาคุยกัน ของฉันมีอย่างนั้น อย่างนี้ แล้วเราจะพบ
Milestone ของมหาวิทยาลัยที่เชื่อมโยงถึงกัน ที่มี impact
ในระดับโลก แล้วถ้าทำธุรกรรม ต้องไม่ใช่ของนิ่ง ต้องเปลี่ยน
ต้องหมุนไปเรื่อย ๆ ไม่อย่างนั้น ที่ที่เราสร้างไว้ คนไปดูทีเดียวก
ก็เล็กลงแล้ว อย่างอาคารศูนย์การเรียนรู้มหิดลที่เราสร้าง เด็กก็เดิน
ผ่านได้ทุกวัน จะสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้เขาเห็น

ในอนาคต ท่านมองว่าหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล จะมีบทบาทสำคัญอย่างไรต่อชาวมหิดลและสังคมภายนอก?

หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหิดลต้องทำเพื่อสังคมไทยและคนไทย และความจริงสังคมโลกด้วย ที่เค้าจะมาศึกษาเรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมา ถ้าทำเฉพาะชาวมหิดลอย่าทำ เค้าเรียกเป็นแหล่งที่จะสร้างแรงบันดาลใจ อย่างเช่นที่ สิงคโปร์ เขาเก็บทุกอย่างมาจัดแสดง แม้แต่รถเก๊ก รถก๊องๆ แก๊งค์ๆ มาสร้าง Value Added ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง มันคือความภาคภูมิใจ อุปลรรคก็เป็นความภาคภูมิใจนะ เพราะเราเอาชนะอุปสรรคได้จนเรามาถึงตรงนี้ นั่นคือ Success Story เชื้อใหม่ “อุปสรรคเป็นบารมี” ให้เราพัฒนาตนเองได้

เวลาผมไปไหนผมจะไปดูพิพิธภัณฑ์ ผมชอบอ่านประวัติศาสตร์ ผมจะเอาประวัติศาสตร์มาดูแล้วก็ว่าทำยังไง อย่างตอนทีไป University of Cambridge มหาวิทยาลัยอันดับ 1 ของโลก โอโฮ เขาเก็บไว้หมดเลย ให้ผมไปนอนที่ตึกอายุ

ฉะนั้นผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านนี้ ขอให้มีความภาคภูมิใจในตัวเองว่า เรายังนั้นคือ ผู้ที่ทำให้ความเป็นมหิดลมีความหมายที่ชัดเจน มีความเป็นมหิดล แม้จะเป็นหน่วยเล็ก แต่เขาคือความสำคัญ เขาคือผู้ที่สร้างแรงบันดาลใจ และความภาคภูมิใจให้กับทุกคนในองค์กร ให้กับสังคมไทย และให้กับประเทศไทยด้วย เพราะองค์กรของเราไม่ใช่ของเรา มันเป็นเรื่องของสังคม เป็นของประเทศนะ ในอนาคตการพัฒนาโดยการเรียนรู้ร่วมกัน จะสามารถสร้างความมั่นคงและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนได้ แน่แน่นอนว่ามหาวิทยาลัยขณะนี้เดินหน้าเรื่องนี้อย่างจริงจัง ทั้งทางกายภาพ อาคาร สถานที่ บุคลากร ทรัพยากรต่าง ๆ ระบบสารสนเทศ และสนับสนุนทุกเรื่องราวตามลำดับไป ทุกอย่างชัดเจน

ต้องจำไว้คำหนึ่งนะว่า “TO SEE IS TO BELIEVE” หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์จะเป็นสิ่งที่ทำให้เค้าเห็นภาพจริง ๆ ด้วย คนเราถ้าให้ฟังอย่างเดียวไม่เห็นภาพ แต่ถ้าเขาได้ไปเห็นจริง ๆ มันมีจริง ๆ เขาจะเกิดความเชื่อและศรัทธา

เกือบ 800 ปี ห้องใหญ่ มีเตาผิง มี Bath Hub ตรงกลาง เวลาไปทานข้าวบรรยากาศเหมือนเรื่อง Harry Potter ต้องใส่เสื้อกาวน์สีดำๆ แต่เราไม่ต้องใส่นะ เพราะเป็น guest มีห้อง Sir Isaac Newton ซึ่งมีต้น Apple ตั้งอยู่ แสดงว่าผู้สร้างทฤษฎีแรงโน้มถ่วงของโลกมาจากที่นี่ ทุกอย่างเขาเก็บไว้มาตลอด 800 ปี เป็นอะไรที่ inspire มาก เคยไปเยี่ยม Medical Research Center เขาหยิบหนังสือเล่มหนึ่งให้เรา “Nobel Laureate on every Floor” โอโฮ เป็นความภาคภูมิใจนะ มหิดลเองก็มีสิ่งภาคภูมิใจเยอะแยะ ถ้าไม่เก็บไว้เลยจะหายหมด แล้วถ้าไม่มีหอจดหมายเหตุจะทำอย่างไร เห็นความสำคัญใหม่ ว่ามันต้องมี!

ขอให้ท่านฝากอะไรถึงชาวมหิดลและเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์

องค์กรใด มหาวิทยาลัยใด ที่ไม่มีหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ เหมือนเป็นองค์กรที่ขาดการมีชีวิต เพราะตัวเองไม่รู้เลยว่าตัวเองเกิดมาจากไหน เพราะ

เริ่มต้นเราต้องมุ่งเป้าก่อน Think Big Start Small จับเรื่องที่จะไขว้ Success on the way แล้วพวกเรามาช่วยกันมาอินกับมัน สิ่งที่ดีใหญ่แล้วสร้างเล็กจะเกิดขึ้นได้แน่นอน

แล้วประโยคสุดท้ายที่ท่านทิ้งท้ายไว้ก็คือ “ผมเป็นคนที่ภาคภูมิใจในความเป็นมหิดลอย่าง 100 % ถ้าจะให้เล่าความประทับใจคงอีกยาวมากครับ...” ฟังจบดิฉันก็พลอยยิ้มตามท่านอยู่นานเลยละ

ดิฉันเชื่อว่า สิ่งที่ท่านได้ฝากไว้กับพวกเรา คงจะเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญให้ชาวมหิดลตระหนักในคุณค่าของประวัติศาสตร์ที่ควรจะได้รับ การเก็บรวบรวมและส่งต่อเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้แก่คนรุ่นต่อไป

มาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในก้าวสำคัญทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหิดลกันนะค่ะ

นิทรรศการวิชาการและศิลปะ 42 ปี วันพระราชทานนาม 123 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2554 ที่ผ่านมา ถ้าเป็นแฟนพันธุ์แท้ มหาวิทยาลัยมหิดลแล้วละก็ หลายท่านจะทราบดีว่าวันนี้เป็นวันสำคัญอย่างยิ่ง... ใช่แล้วค่ะ วันนี้คือวันที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “มหิดล” อันเป็นพระนามของสมเด็จพระบรมราชชนก ให้เป็นนามใหม่ของ “มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์” เป็น “มหาวิทยาลัยมหิดล” อย่างเช่นในปัจจุบัน เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาโดยสมบูรณ์ มีการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมทุกด้านทั้งศาสตร์และศิลป์

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ มหาวิทยาลัยจึงจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติ หนึ่งในนั้นคือ งาน **นิทรรศการวิชาการและศิลปะ 42 ปี วันพระราชทานนาม 123 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล** เพื่อรวบรวมผลผลิตทางวิชาการทั้งศาสตร์และศิลป์มานำเสนออย่างลงตัว ให้ความรู้และสร้างความเพลิดเพลินใจเป็นอย่างยิ่ง ณ บริเวณชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี ม.มหิดล ศาลายา

นิทรรศการนั้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. นิทรรศการผลงานของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ จัดโดย วิทยาลัยนานาชาติ ซึ่งเป็นผลงานการออกแบบงานศิลปะ กราฟฟิตี้ดีไซน์ ประเภทต่างๆ ตามหลักสูตรการออกแบบนิเทศศิลป์

2. นิทรรศการวิชาการและเสนอผลผลิตทางวิชาการ จัดโดย กองบริหารการศึกษา สำนักงานอธิการบดี นำเสนอผลงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เหล่านักวิจัยของมหาวิทยาลัยมุ่งมั่นพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ ได้รับรางวัลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคมได้มากมาย อาทิ “โครงการวิจัยบูรณาการ

ผลงานของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ

เชิงพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาความยากจนอย่างมีส่วนร่วมในภูมิภาคตะวันตก” โดย คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ “นวัตกรรมเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” โดย วิทยาลัยราชสุดา และ “สิ่งประดิษฐ์คัดค้นระบบพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับวินิจฉัยและรักษาโรคมะเร็งช่องคอหลังโพรงจมูกระยะไกล” โดย คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

3. นิทรรศการศิลปะ จัดโดย กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี จัดแสดงผลงานจากนักศึกษา บุคลากร และผู้มีใจรักในศิลปะทุกท่าน เพื่อสะท้อนแนวคิดต่างๆ ที่น่าสนใจผ่านปลายพู่กันและโหนดสีอันหลากหลาย แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้วาด เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ใช้เวลาผ่อนคลายอารมณ์กับศิลปะได้อย่างอิมเมททีเดียว

นับว่าเป็นนิทรรศการที่บูรณาการรูปแบบได้น่าสนใจ มีความหลากหลายและเปิดให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้ามาศึกษาและเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างสนุกสนาน โอกาสหน้า หากมีนิทรรศการหรือเรื่องราวอะไรดี ๆ จะเก็บมาฝากท่านผู้อ่านอีกนะคะ

จดหมายเหตุคืออะไร?

ก่อนจะพาทุกท่านไปพบเรื่องราวและความรู้มากมายเกี่ยวกับจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ นานาสาระฉบับนี้ขอเริ่มต้นเบา เบา กับความหมายของคำว่า **จดหมายเหตุ** ก่อนนะครับ เพื่อให้ท่านได้จินตนาการเห็นภาพตามๆ กันมา...

☞ จดหมายเหตุคืออะไร?

ผู้อ่านบางท่านอาจเคยคิดนะครับ พอเวลาได้ยินคำว่า จดหมายเหตุปุ๊บ มักจะถามกลับทันทีว่า อ้อ จดหมายเหตุกรุงศรีหรือ? หรือไม่ก็คงนึกถึงกระดาษหรือสิ่งของเก่าๆ ถ้าเป็นนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์หน่อยอาจจะนึกถึง จดหมายเหตุลาอูแบร์ จดหมายเหตุรายวันในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้น จริงๆ คำนี้มีมานานแล้วครับ ซึ่งแต่ละประเทศก็กำหนดความหมายแตกต่างกันไป อย่างตามตำราฝรั่งเศสโบราณเขาเรียกว่า **Archives** (ผู้รู้ท่านอ่านว่า อารีโคฟส์) ซึ่งตรงกับความหมายคำว่า จดหมายเหตุของเราที่มาจากศัพท์จากภาษากรีกว่า **Archeion** (อารีคีโออน) ซึ่งคำนี้ไปปรับมาจากภาษาลาตินอีกทีหนึ่ง จากคำว่า **Archevum** (อารีคิวม) อันหมายถึงที่ทำการของรัฐและเอกสารที่เก็บรักษาไว้

ในอาคารหรือหน่วยงานนั้น

ต่อมาชาวฝรั่งเศสได้นำคำจากภาษาลาตินมาประยุกต์ใช้เป็นคำว่า **L'archive** (ลารีซีว) และใช้เป็นคำพหูพจน์ว่า **Les Archives** (เลซารีซีฟ) ในบางประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ ใช้คำว่า **Records** (เรกคอดส์) แต่นักวิชาการบางกลุ่มในประเทศออสเตรเลียกลับใช้คำว่า **Archival Document** (อารีโคฟวัล ดอคคิวเม้นต์) ซึ่งหมายถึง เอกสารที่ยังอยู่ระหว่างกระแสการใช้งานและเอกสารประวัติศาสตร์นั่นเอง

แล้วบ้านเราใช้อะไร คำว่า **จดหมายเหตุ** ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ท่านว่าเป็นคำนามนะครับ มีความหมายว่า หนังสือบอกข่าวคราวที่เป็นไป รายงานหรือบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เอกสารที่ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจหรือเอกชนผลิตขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักฐาน

และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ส่วนมากคนไทยเรียกคำนี้ 2 แบบครับ คือ

เอกสารจดหมายเหตุ ซึ่งแคบกว่า หมายถึง เอกสารที่ส่วนราชการ สถาบันเอกชน ส่วนบุคคลผลิตขึ้นหรือรับไว้เพื่อใช้งานตามกระบวนการบริหาร และเป็นเอกสารที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกให้จัดเก็บไว้ตลอดไป เพราะมีคุณค่าทางการบริหาร ทางกฎหมาย ทางประวัติศาสตร์ และทางการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ เอกสารประเภทลายลักษณ์อักษร (Textual Archives) โสตทัศนจดหมายเหตุ (Audio-Visual Archives) แผนที่ แผนที่ แผนผัง (Cartographic Archives) และ วัสดุคอมพิวเตอร์ (Machine-Readable Archives)

และคำว่า **จดหมายเหตุ** ซึ่งกว้างกว่าอาจจะหมายถึง เอกสารจดหมายเหตุ สถาบันหรือหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านจดหมายเหตุ หรือหอจดหมายเหตุ ก็ได้ครับ

เมื่ออ่านมาถึงตรงนี้ ผู้เขียนรู้สึกปลาบปลื้มและขอขอบคุณทุกท่านครับที่ให้ ความสนใจกับงานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ยังมีนานาสาระอีกมากมายให้ติดตามต่อฉบับหน้า หากมีข้อเสนอแนะประการใด หรือมีข้อคำถาม ผู้เขียนจะไปตามหาคำตอบมาเฉลย ส่งข้อความมาได้ที่ muarms@mahidol.ac.th สวัสดีครับ

บันทึกเกียรติยศและความภูมิใจของมหาวิทยาลัยมหิดล

เส้นทางเดินของมหาวิทยาลัยมหิดลกว่า 123 ปี มีเรื่องราวความภาคภูมิใจเกิดขึ้นมากมาย ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เป็นบันทึกแห่งเกียรติยศที่ฝ่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โอกาสนี้จึงขอเป็นส่วนหนึ่งในการเก็บบันทึกและเผยแพร่ให้ทุกท่านได้ร่วมกันชื่นชมระลึกถึงเกียรติประวัติของทุกท่าน โดยตั้งแต่วันที่ 2554 ที่ผ่านมามีผลงานดังนี้

Rank	Country	Hospital	Score
1	USA	Mayo Clinic	100
2	USA	Cleveland Clinic	98
3	USA	Johns Hopkins Hospital	95
4	USA	Massachusetts General Hospital	92
5	USA	Harvard Medical School	90
6	USA	Stanford University	88
7	USA	Brigham Young University Hospital	85
8	USA	University of Michigan	82
9	USA	University of California	80
10	USA	University of Texas	78
11	USA	University of Washington	75
12	USA	University of Wisconsin	72
13	USA	University of Illinois	70
14	USA	University of Michigan	68
15	USA	University of Michigan	65
16	USA	University of Michigan	62
17	USA	University of Michigan	60
18	USA	University of Michigan	58
19	USA	University of Michigan	55
20	USA	University of Michigan	52

มกราคม 2554

▲ **คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล** ครองแชมป์เว็บไซต์โรงพยาบาลชั้นนำของโลกอันดับที่ 1 ของประเทศไทย ที่ 3 ของทวีปเอเชีย และที่ 21 ของโลก จากการจัดอันดับเว็บไซต์ World Hospitals โดยเว็บไซต์ Webometrics ในรอบปี 2554 (ครั้งที่ 1)

24 มกราคม 2554

▲ **ศ.นพ. นิคอลัส เจ ไวท์** (Prof. Nicholas J. White) ประธานหน่วยวิจัยโรคเขตร้อนเวลคัมพรินส์ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงมหิดล สาขาการแพทย์ ประจำปี พ.ศ. 2553 จากผลงานการพัฒนาวิธีการรักษาโรคมลาเรียโดยใช้ยาสูตรผสม

15-22 มกราคม 2554

▲ **นักศึกษาสาขาการจัดการทางการกีฬา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ม.มหิดล** ได้รับ 5 เหรียญทอง และ 2 เหรียญทองแดง จากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 ประเภทฟุตซอล กรีฑา และแบดมินตัน ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24 มกราคม 2554

▲ **รศ.พิพัฒน์ ลักขมัจจุรัตกุล** รองคณบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา และทีมงานบริหารและพัฒนาการวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ ได้รับโล่รางวัล "การปฏิบัติงานที่ดี (Good Practice)" ด้านผลงานวิจัย และวิชาการ ประจำปี 2553 จัดโดยสถาบันพระบรมราชชนก ร่วมกับสมาคมศิษย์เก่าพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข

23 มกราคม 2554

▲ นักศึกษาวิทยาลัยครูยงคศิลป์ ม.มหิดล ชนะเลิศการประกวดงานเชิงเทรตเยาวชนคนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14 ได้แก่ **นายเนติวิทย์ คลองมิ่งคุณ** (ห้องวงใหญ่) ชนะเลิศระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย **น.ส.ศศิทยา ขวลิศ** (ชั้นร้อง) และ **นายรัชชานนท์ อิ่มระยั้ง** (ห้องวงใหญ่) ชนะเลิศระดับอุดมศึกษา

27 มกราคม 2554

▲ **นางฐิติกา อีรณตร** หัวหน้างานบริหารทั่วไป คณะเวชศาสตร์เขตร้อน รับรางวัล SEAMEO Service Award 2010/2011 จัดโดย Ministry of Education Brunei Darussalam ในงานประชุม 46th SEAMEO Council Conference and 6th ASEAN Education Ministers Meeting ณ บันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศบรูไน

28 มกราคม 2554

▲ **ศ.ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน** วัลโลเกียตริตย รางวัลผลงานวิจัยดีเด่น จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประจำปี 2553 จากโครงการ "การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย - มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่ที่สี่จังหวัดชายแดนภาคใต้"

28 มกราคม 2554

▲ **ดร.พริ้มลักษณ์ สมบูรณ์ปัญญากุล** ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ รับประกาศเกียรติคุณ ในฐานะที่มนักวิจัยผู้มีผลงานวิจัยดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2553 ในกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา จากโครงการ "ระบบการบริหารจัดการข้อมูลฐานเนื้อโคพื้นเมืองไทยสู่ผู้บริโภค" จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

2 กุมภาพันธ์ 2554

▲ **นักวิจัยมหาวิทยาลัยมหิดล** ได้รับรางวัลสภาวิจัยแห่งชาติประจำปี 2553 จาก สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้แก่ รางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ รางวัลประเภทผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์และผลงานประดิษฐ์คิดค้น ในด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ เคมี เกษตรศาสตร์ ชีววิทยา การศึกษาและสังคมศาสตร์

7 กุมภาพันธ์ 2554

▲ **ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์** รับโลรางวัล "หน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นด้านเรียนการสอนและการวิจัย" ที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศกว่า 46 ปี จากมูลนิธิโทรเพื่อการศึกษาส่งเสริมวิทยาศาสตร์ประเทศไทย (TTSF) ครั้งที่ 17 ประจำปี 2553

21 กุมภาพันธ์ 2554

▲ **รศ.นพ.มานิต ห่อตระกูล** คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี วัลโลเกียตริตย รางวัลผลงานวิชาการดีเด่น TTF AWARD ประจำปี 2553 ด้านวิทยาศาสตร์ จากผลงานหนึ่งเรื่อง "การฆ่าด้วยวิธีการรักษาและการป้องกัน"

คมคิด...

สิ่งที่จะต้องเก็บ คือ วัตถุประสงค์ต้องได้ เอกสารลายมือ วรรณกรรมบทเล่า Oral History ต้องมีวันเสื่อ...ต้องหาคนที่รักงานเหล่านี้ เพื่อจะจัดเก็บข้าวของ ดูแล

อีกอัน คือ คัดเอาข้อมูล หัวประเด็นของคน-สถาบัน ว่ามีอะไรดีเด่นมาวางไว้ สิ่งเหล่านี้จะต้องคนในคณะสถาบันเห็นคุณค่าก่อน แล้วเก็บเอามารักษาพิมพ์

(จากงานประชุมภาคพิเศษ "จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล : เกียรติภูมิแห่งแผ่นดิน" วันที่ 3 พฤศจิกายน 2553 ณ สำนักงานอธิการบดี มหิดล ศาลายา)

ฝ่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ขอแสดงความชื่นชมและยินดีแก่ทุกท่าน หากส่วนงานใดประสงค์จะส่งผลงานเพื่อการเก็บบันทึกและเผยแพร่ในโอกาสต่างๆ สามารถส่งข้อมูล ชื่อรางวัล วัน เดือนปี ที่ได้รับ ชื่อ - ที่อยู่ ผู้ได้รับรางวัล และภาพประกอบ มาถึง muarms@mahidol.ac.th หรือตามที่อยู่ด้านหลังปกได้เลยค่ะ โดยวงเล็บมุมของว่า "ข้อมูลเกียรติยศและความภาคภูมิใจ" ด้วยนะคะ

เวทีวิชาการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ 1

เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2553 ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดี ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดเวทีวิชาการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ ๑ “จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล : เกียรติภูมิแห่งแผ่นดิน” จัดโดยหอสมุดและคลังความรู้ ร่วมกับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ภายในงานมีกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย

1. พิธีเปิดนิทรรศการ “มรดกความทรงจำแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล”
2. พิธีรับมอบตำแหน่งเอกสารจดหมายเหตุกลุ่มเพื่อนมหิดล
3. งานปาฐกถาพิเศษ “จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล : เกียรติภูมิแห่งแผ่นดิน” โดย ศ.เกียรติคุณ นพ.พูนพิศ อมาตยกุล
4. งานแถลงข่าว “จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล : เกียรติภูมิแห่งแผ่นดิน” โดย ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดี รศ.อนุชาติ พวงสำลี ประธานคณะกรรมการอำนวยการของจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล และ นางสาวฉวีวรรณ สวัสดิ์ ผอ.หอสมุดและคลังความรู้ ม.มหิดล และ งานเสวนา “จดหมายเหตุ : มรดกของแผ่นดิน” โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผศ.กาญจณี ละอองศรี, อรรถนา นาวิบูล, ศ.นพ.พร่วม โรจนกุล, คุณวีกัลย์ พงศ์นิคานนท์, ศศ.อภิญา บัวสรอง ดำเนินรายการโดย ผศ.บัวรอง สิวเฉลิมวงศ์

1 2
3 4
4

Workshop (ร่าง) ประกาศอม.เหตุฯ

เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2553 รศ.อนุชาติ พวงสำลี รองอธิการบดี ฝ่ายระบบกายภาพและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะกรรมการวิชาการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล ครั้งที่ 7/2553 เพื่อพิจารณา (ร่าง) ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่องหลักเกณฑ์และการดำเนินงานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ 2553 ให้สอดคล้องกับหลักวิชาการและการดำเนินงานของแต่ละส่วนงาน ก่อนนำเข้าสู่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจดหมายเหตุฯ ต่อไป ณ รอยัล เจมส์ กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จ.นครปฐม

เยี่ยมชมศูนย์สารสนเทศ สำนักราชเลขาธิการ

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2554 ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดี ที่ปรึกษาคณะกรรมการอำนวยการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล นำคณะกรรมการฯ เข้าเยี่ยมชมศูนย์สารสนเทศ สำนักราชเลขาธิการ ศาลายา จ.นครปฐม เพื่อศึกษาดูงานด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ โดยมี นางพรพิมล กรโกษา นักอักษรศาสตร์ทรงคุณวุฒิ รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ สำนักราชเลขาธิการ ให้การต้อนรับ และนำชมการปฏิบัติงาน

มีนาคม 2554

MU Calendar						
อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

- 2 มีนาคม 2512 • วันพระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดล
- 10 มีนาคม 2485 • วันสถาปนามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- 26 มีนาคม 2529 • วันก่อตั้งวิทยานานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 28 มีนาคม 2503 • วันก่อตั้งคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

พฤษภาคม 2554

MU Calendar						
อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

- 1 พฤษภาคม 2435 • วันใช้ชื่อ "ศิริราชแพทยากร" เป็นครั้งแรก
- 3 พฤษภาคม 2499 • วันก่อตั้งโรงพยาบาลศิริราช
- 9 พฤษภาคม 2517 • วันรับน้องใหม่ ครั้งแรกในประเทศไทย ณ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 17 พฤษภาคม 2474 • สิริราชพยาบาล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 20 พฤษภาคม 2552 • วันก่อตั้งคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล
- 25 พฤษภาคม 2491 • วันก่อตั้งสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล
- 28 พฤษภาคม 2534 • วันก่อตั้งวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- 31 พฤษภาคม 2430 • วันสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์

MU Calendar

เมษายน 2554

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
3	4	5	6	7	1	2
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

- 2 เมษายน 2545 • วันก่อตั้งมหาวิทยาลัยมหิดล วิชาเขตนครสวรรค์
- 3 เมษายน 2493 • รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชปริณายาบัตรครั้งแรกในรัชกาลปัจจุบัน ณ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- 6 เมษายน 2460 • โปรดเกล้าฯ ให้รวมราชแพทยาลัย เข้าในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 23 เมษายน 2489 • รัชกาลที่ 8 เสด็จพระราชทานปริณายาบัตร ณ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในรัชกาล
- 26 เมษายน 2431 • วันเปิดโรงพยาบาลใหญ่ ณ จังหวัด

MU Calendar

มิถุนายน 2554

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

- 7 มิถุนายน 2511 • วันก่อตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- 9 มิถุนายน 2513 • วันเฉลิมพระนามสมเด็จพระบรมราชชนก
- 17 มิถุนายน 2552 • วันก่อตั้งศูนย์สิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม
- 29 มิถุนายน 2500 • วันก่อตั้งคณะเทคโนโลยีการแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล
MAHIDOL UNIVERSITY ARCHIVES AND MUSEUM

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ 3 / 2523
ไปรษณีย์ศิริราช

วิสัยทัศน์หอจดหมายเหตุฯ : *เชิดชูภูมิปัญญา เชื่อมคุณค่าสู่สากล*

ฟ้า
เข้าฟ้าให้สว่างไสว... ความงามเสถียรยาวนาน

รุ้ง
สะพานแห่งปัญญา... เชื่อมฟ้าและดิน

ดิน
พันธุ์ไม้แห่งปัญญา... เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ

ธาตุ
ความดีงามในภพเกิดนุชิตสรวสพัสสน "พันธุ์ไม้แห่งปัญญา"

สิ่งตีพิมพ์

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- 1. จำนวนไม่ชัดเจน
- 2. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำหน่าย
- 3. ไม่ยอมรับ
- 4. ไม่มีผู้รับตามจำหน่าย
- 5. ไม่มารับตามกำหนด
- 6. เลิกกิจการ
- 7. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- 8. อื่นๆ.....

ลงชื่อ.....

ที่ปรึกษา : คณะกรรมการวิชาการจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล **บรรณาธิการ :** เพ็ชรดา สุธิยาภรณ์ **กองบรรณาธิการ :** โกลม คงมันคงเวที ดรณ แก้วน้อย
ณัฐภัสย์ อภิลักษณ์เสถียร ชัยพงษ์ อธิปัญญาวงศ์ **ภาพ :** สวัสดิ์ จินเดหวา เพ็ชรดา สุธิยาภรณ์ ชัยพงษ์ อธิปัญญาวงศ์ **ออกแบบ/จัดพิมพ์ :** หินหยางการพิมพ์
ติดต่อสำนักงาน : ฝ่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น 3, 999 ถ.พุทธมนตลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม
73170 โทร. 02-800-2680-9 ต่อ 4346-7 โทรสาร. 02-441-9580 E-mail : muarms@mahidol.ac.th Website : http://archives-museum.mahidol.ac.th

ท่านใดสนใจร่วมแบ่งปันข้อมูล / เอกสาร / วัตถุจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ติดต่อมาได้ที่ฝ่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ตามที่อยู่ข้างต้น